

SPIS TREŚCI	str.
I SPRAWOZDANIE RZECZOWE	
Wstęp	4
1. Zatrudnienie	4
1.1 Szkolenia	4
2. Mienie Ośrodka	5
3. Budżet – wykonanie ogólne	5
4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	7
4.1 Usługi opiekuńcze	7
4.2 Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8
4.3 Poradnictwo specjalistyczne świadczone przez psychologa	10
4.4 Punkt Interwencji Kryzysowej	11
4.5 Realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień	12
4.6 Domy Pomocy Społecznej	14
4.7 Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	15
4.8 Zadania własne o charakterze obowiązkowym	16
4.8.1 Tabela zestawienie z realizacji zadań własnych gminy	17
4.9 Zadania własne gminy	19
4.10 Zadania zlecone realizowane przez gminę	19
4.11 Tabela zestawienie z realizacji zadań zleconych	19
5. Wsparcie dla Bezdomnych	20
6. Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	20
7. Zespół interdyscyplinarny	21
8. Piecza zastępcza	22
9. Asystent rodziny	22
10. Praca socjalna	24
11. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	26
12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020	26
13. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	28
13.1 Mroteckie Stowarzyszenie „Klub Abstynenta”	28
13.2 Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”	28

13.3 Spółdzielnia Socjalna „Wspólnota”	29
13.4. Stowarzyszenie IZYDA	29
14. Dodatkowe zadania zlecone	30
14.1 Świadczenia rodzinne	30
14.1.1 Zasilek rodzinny	30
14.1.2 Dodatki	31
14.1.3 „Złotówka za złotówkę”	31
14.1.4 Zasilek pielęgnacyjny	31
14.1.5 Świadczenie pielęgnacyjne	32
14.1.6 Specjalny zasilek opiekuńczy	32
14.1.7 Zasilek dla opiekuna	33
14.1.8 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka	33
14.1.9 Świadczenie rodzicielskie	34
14.1.10 Tabela - Liczba złożonych wniosków	35
14.1.11 Tabela - Liczba wydanych decyzji	35
14.1.12 Tabela - Liczba zestawienia wykonania zadania	36
14.1.13 Tabela – ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne	36
14.1.14 Tabela – zestawienie należności	37
14.1.15 Tabela – Informacje statystyczne	37
14.2 Świadczenia wychowawcze - Rodzina 500 Plus	37
14.2.1 Tabela – Liczba złożonych wniosków	38
14.2.2 Tabela – Liczba wydanych decyzji	38
14.2.3 Tabela - Liczba zestawienia wykonania zadania	38
14.2.4 Tabela – zestawienie należności	38
14.3 Fundusz alimentacyjny	39
14.3.1 Tabela - Liczba złożonych wniosków	39
14.3.2 Tabela- Liczba wydanych decyzji	39
14.3.3 Tabela - Liczba zestawienia wykonania zadania	40
14.3.4 Tabela - Liczba zestawienia należności dłużników	40
14.3.5 Tabela - Liczba zestawienia działań w postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych	40
14.4 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	40
14.4.1 Tabela - Liczba zestawienia wykonania zadania	41
14.4.2 Tabela - Liczba złożonych wniosków i decyzji	42
14.5 Dodatki mieszkaniowe	42
14.5.1 Tabela - Liczba zestawienia dodatków mieszkaniowych	43
14.5.2 Dodatki energetyczne	43
14.5.3 Tabela - Liczba zestawienia dodatków energetycznych	44
14.6 Tabela - Liczba zestawienia liczby spraw (wnioski, decyzje)	44
14.7 Tabela - Liczba zestawienia liczby spraw (odwołania do SKO)	45

15. Karta Dużej Rodziny	46
15.1 Dane statystyczne dot. realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny	47
16. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	47
II SPRAWOZDANIE FINANSOWE – Załącznik nr 1	

I SPRAWOZDANIE RZECZOWE

WSTĘP

Terenem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest obszar Miasta i Gminy Mrocza. Z danych statystycznych wynika, że na dzień 30.06.2017 r. liczba mieszkańców miasta i gminy wynosiła 9 180 osób.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował swoje zadania zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) obowiązującą od 01.05.2004 r. oraz aktami wykonawczymi.

Ponadto Ośrodek realizuje szeroki zakres zadań wynikających z innych ustaw, takich jak:

- ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa o dodatku energetycznym,
- ustawa o systemie oświaty,
- ustawa o ochronie danych osobowych,
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,
- ustawa o karcie dużej rodziny,
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

1. ZATRUDNIENIE

W I półroczu 2017 r. Ośrodek zatrudniał:	
osoby zatrudnione na czas nieokreślony	20
osoby zatrudnione na czas określony	5
osoby zwolnione	-
osoby zatrudnione na umowę zlecenie	9
osoby zatrudnione na umowę o dzieło	1
praktykanci	0
stażyści z Powiatowego Urzędu Pracy	1

1.1 Szkolenia

Pracownicy Ośrodka systematycznie pogłębiają swoją wiedzę i umiejętności poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach, kursach czy seminariach. W I półroczu 2017 r. pracownicy brali udział w szkoleniach z zakresu:

- Finanse i księgowość- 2 szkolenia – 1 osoba
- Dodatek mieszkaniowy i energetyczny- 1 szkolenie – 1 osoba
- Wywiad PLUS – 1 szkolenie -2 osoby
- Komunikacja z trudnym klientem, reagowanie w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu

- pracownika- 1 szkolenie – 15 osób
- Ustawa "Za życiem"- 1 szkolenie- 1 osoba
 - Nowelizacja ustawy świadczenia rodzinne, Program 500+, fundusz alimentacyjny- 1 szkolenie – 1 osoba
 - Ustawa o pomocy społecznej - nowelizacja-aktualne problemy-1 szkolenie – 1 osoba
 - Razem przeciwko patologiom- 1 szkolenie – 2 osoby
 - Handel ludźmi-Niewolnictwo XXI w -1 szkolenie- 1 osoba
 - Kodeks postępowania administracyjnego – 1 szkolenie- 1 osoba
 - Zmiany w kodeksie postępowania administracyjnego- 1 szkolenie- 11 osób
 - Stypendia i zasiłki szkolne-1 szkolenie- 1 osoba

2. MIENIE OŚRODKA

Ośrodek posiadał w I półroczu 2017 r. w swoim zarządzie 1 budynek przy ul. Łąkowej 7 (wartość budynku 159 816,00 zł), gdzie mieści się administracja Ośrodka (kubatura 427 m²). Ponadto w zasobach Ośrodka znajdują się środki trwałe o łącznej wartości 24 226,62 zł. W skład tego wchodzi:

- serwer NTT Tytan	szt. 1	11 990,00 zł
- kserokopiarka UTAX 1216	szt. 1	6 832,00 zł
- system monitoringu	szt. 1	5 404,62 zł

3. BUDŻET – WYKONANIE OGÓLNE

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy zrealizował budżet z planem wydatków w wysokości **13 643 877,19 zł**, wydatkował kwotę **7 766 719,01 zł**, co stanowi **56,92%** budżetu. Poniższe tabelaryczne zestawienie przedstawia realizację wydatków budżetowych w podziale na źródła finansowania, co pozwoli na zobrazowanie sytuacji finansowej naszej jednostki.

MGOPS środki na finansowanie działalności otrzymuje w postaci:

- dotacji na zadania zlecone § 2010
- dotacji na zadania własne § 2030
- własne z budżetu gminy (pochodzą z dochodów gminy).

Dotacje stanowią 86,55 % planu na rok budżetowy tj. 11 807 834,19 zł. Środki własne gminy wynoszą 1 836 043,00 zł, co stanowi 13,45% planu rocznego.

W I półroczu 2016 dotacje stanowiły 80,93 % planu na rok budżetowy tj. 7 998 800,50 zł. Środki własne gminy wyniosły 1 884 597 zł, co stanowiło 19,07 % planu rocznego.

Większość zadań realizowanych przez naszą jednostkę finansowana jest z dotacji, co nie obciąża budżetu gminy. Realizując niektóre zadania gmina zobowiązana jest do wniesienia procentowego udziału własnego środków finansowych. Tak dzieje się przy realizacji rządowego programu dożywiania, pomocy materialnej dla uczniów.

Z powyższych danych wynika, iż że budżet roczny uległ zwiększeniu i jednocześnie poziom dotacji się podwyższył z 80,93% na 86,55%. Ponadto środki własne w roku 2017 w stosunku do roku 2016 były niższe o 48 554 zł.

L. p.	Rozdział	Klasyfikacja	Plan (do pełnego zł)		Wykonanie (do pełnego zł)	
			2016	2017	2016	2017
1	85153	Zwalczanie narkomanii	1 400	2 000	0	810
2	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	135 738	148 000	59 457	58 979
3	85195	Pozostała działalność	-	400	-	380
4	85202	Domy pomocy społecznej	180 000	178 260	72 123	38 074
5	85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5 000	5 000	2 686	2 976
6	85213	Składka na ubezpiecz. zdrowotne	38 940	50 500	30 194	25 273
7	85214	Świadczenia społeczne(zasiłki celowe, okresowe)	590 886	504 500	440 660	397 051
8	85215	Dotatki mieszkaniowe	255 238	185 257	94 370	87 275
9	85216	Zasiłki stałe	192 550	175 000	188 816	148 158
10	85219	Ośrodek Pomocy społecznej	903 697	914 057	427 440	419 327
11	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	132 159	119 105	57 130	57 536
12	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	*	162 500	**	39 962
13	85278	Usuwanie kłesk żywnościowych	18 000	-	18 000	-
14	85295	Pozostała działalność	218 315	76 423	96 302	31 195
15	85415	Pomoc materialna dla uczniów	232 000	223 000	176 795	167 486
16	85211	Świadczenia wychowawcze	3 087 831	6 364 000	1 827 896	3 846 963
17	85502	Świadc. rodz. + fundusz alimentacyjny	3 730 225	4 360 743	2 333 903	2 368 207
18	85503	Karta dużej rodziny	***	94	****	62
19	85504	Wspieranie rodziny	108 418	95 038	44 221	44 327
20	85204	Rodziny zastępcze	53 000	80 000	20 538	32 678
		RAZEM	9 883 397	13 643 877	5 890 531	7 766 719

* Pomoc w zakresie dożywiania w roku 2016 r. księgowana w rozdziale 85295 – 142 500 zł

** Pomoc w zakresie dożywiania w roku 2016 r. księgowana w rozdziale 85295 – - 66 104 zł

***Karta dużej rodziny w roku 2016 księgowana w rozdziale 85295 – 293 zł

**** Karta dużej rodziny w roku 2016 księgowana w rozdziale 85295 – 94 zł

4. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

W sprawie udzielania świadczeń z pomocy społecznej w I półroczu 2017 r. wpłynęło 435 wniosków (rok 2016 – 608), na które wydano 597 decyzji (rok 2016 – 916), z czego 538 decyzji przyznających świadczenia w różnorodnej formie (rok 2016 – 849), 33 decyzji innych - zmiana, uchylenie, wygaśnięcie (rok 2016 r. - 33), 26 decyzji odmownych (rok 2016 - 34). Od wydanych decyzji żadna z osób się nie odwołała. (rok 2016 – 0).

Z analizy danych wynika, że na ogólną liczbę mieszkańców - 9 180- 8,3% korzystały z pomocy społecznej – 764 osoby (*rok 2016 – 9 221 mieszkańców, 884 osoby korzystające, tj. 9,6% osób korzystających*). Liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 120 osób. Fakt ten jest spowodowany m. in. przez takie czynniki jak: spadek liczby wniosków, wzrost najniższego wynagrodzenia, podjęcie zatrudnienia w ramach prac dorywczych, spadek bezrobocia, wyjazdy do pracy poza granice kraju, jak również wzrost zasobów związanych z wprowadzeniem świadczeń wychowawczych w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Dyrektor przyjął 25 interesantów (*rok 2016 r. - 65*).

Teren Miasta i Gminy Mrocza jest podzielony na 5 rejonów działania pracownika socjalnego. Do właściwego zdiagnozowania środowiska ubiegającego się o pomoc społeczną pracownicy socjalni mają obowiązek współdziałania z organami samorządów, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Tam, gdzie przyznana jest pomoc, może być podpisany kontrakt socjalny, a w przypadku braku współdziałania pracownik socjalny wnioskuję o wstrzymanie wnioskowanej pomocy. W środowiskach, gdzie istnieje prawdopodobieństwo marnotrawienia przyznanej pomocy finansowej udziela się jej w formie rzeczowej.

4.1 Usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 50 ust. 1-6 osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Opłata jest pobierana zgodnie z Uchwałą Nr XLIII/374/2013 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 30 grudnia 2013 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności oraz trybu ich pobierania zmienioną Uchwałą Nr VII/45/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 27.03.2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności oraz trybu ich pobierania. Koszt 1

godziny usług opiekuńczych wynosi 14,55 zł, natomiast specjalistycznych usług opiekuńczych – 40,00 zł. Usługi opiekuńcze realizowane są we wszystkie dni robocze i przyznaje się je na mocy decyzji Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy. Usługi są świadczone na zasadzie odpłatności. Odpłatność ustala się w zależności od posiadanego dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu w rodzinie, określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych dla osób wymagających tej formy pomocy w miejscu zamieszkania należy do zadań własnych gminy. Usługi świadczone były przez 4 osoby. W I półroczu 2017 r, przedmiotową pomoc świadczone w 12 środowiskach. Wykonano 2 238,5 świadczeń/godzin na kwotę 32 567,75 zł. Ogólny koszt zadania w I półroczu 2017 r. wyniósł 35 523,85 zł (rok 2016 – 57 130,02 zł). Kwota wpłacona przez świadczeniobiorców wyniosła 6 014,05 zł. (rok 2016 - 12 środowisk, 1 899,5 świadczeń, na kwotę 27 637,73 zł, kwota wpłacona przez świadczeniobiorców 3 861,82 zł).

W związku z brakiem wniosków/potrzeb ośrodek nie realizuje specjalistycznych usług opiekuńczych.

4.2 Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że ośrodki pomocy społecznej w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy innymi specjalistycznymi placówkami terapeutycznymi organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych. Przy określeniu komu przysługuje pomoc w formie usług specjalistycznych zastosowanie ma ogólna zasada dotycząca usług, zapisana w ustawie o pomocy społecznej. Zasada ta wskazuje, że pomoc w formie usług specjalistycznych może być przyznana osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania osoby (gmina), która potrzebuje pomocy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze powinny być dostosowane do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą obejmować:

- 1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia**, w tym zwłaszcza:
- a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:
 - samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
 - dbałość o higienę i wygląd,
 - utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,
 - wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji,
 - b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:
 - pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych - poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
 - ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,

- doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,

- kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,
- współpraca z rodziną – kształtowanie odpowiednich postaw wobec osoby chorej, niepełnosprawnej

c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:

- uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,
- w wypełnianie dokumentów urzędowych,

d) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, w tym:

- w szukaniu informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, w szczególności uczestnictwo w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, klubach pracy,

- w kompletowaniu dokumentów potrzebnych do zatrudnienia, w przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą,

- w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku,

e) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:

- nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,

- pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,

- zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe,

2) pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

a) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,

b) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,

c) pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,

d) pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,

e) w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,

f) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,

g) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych

3. rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

a) zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,

b) współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmiernającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług,

4) pomoc mieszkaniowa, w tym:

a) w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,

b) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,

c) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu

5) zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994

r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (ale także usługi specjalistyczne dla pozostałych grup) są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć te usługi. Dodatkowo, specjaliści świadczący usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi muszą posiadać co najmniej półroczny staż: m.in. w szpitalu psychiatrycznym, w środowiskowym domu samopomocy, domu pomocy społecznej dla osób z upośledzeniem umysłowym, placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym. Usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą także świadczyć osoby, które nabyły doświadczenie pracując już w ramach tego rodzaju usług.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 i 7 ustawy o pomocy społecznej Rada Gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określił, w drodze rozporządzenia, rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych i kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, uwzględniając sytuację materialną tych osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były dla 4 dzieci – świadczone w miejscu zamieszkania, przez następujących specjalistów: pedagoga, terapeutę, logopedę, instruktora terapii behawioralnej, przy czym wykonano 430,5 świadczeń/godzin, na łączną kwotę 17 673,50 zł; kwota wpłacona przez świadczeniobiorców – 1 879,13 zł.

SUO świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2016 usługi świadczone dla 3 dzieci, przy czym wykonano 365 świadczeń, na kwotę 18 377,74 zł

4.3 Poradnictwo specjalistyczne świadczone przez psychologa

Poradnictwo specjalistyczne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Psycholog przyjmuje po uprzednim uzgodnieniu terminu z pracownikiem socjalnym w czwartki (pierwszy i trzeci miesiąca) od godziny 10.00 – 14.00.

Przez cały okres sprawozdawczy organizowane było poradnictwo psychologiczne dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym terminy i godziny realizacji dostosowano do potrzeb i czasu pracy osób korzystających ze specjalistycznej pomocy psychologicznej. W okresie od 01.01.2017 do 30.06.2017 zrealizowano 10 godzin miesięcznie, łącznie 60 godzin. Przyjęto 134 osoby zgłaszające się osobiście lub kwalifikowanych przez pracowników MGOPS w Mroczy (71 kobiet, 18 mężczyzn, 62 osoby niepełnosprawne, 45 dzieci). *W roku 2016 zrealizowano łącznie 48 godzin, przyjęto 151 osób.* Jednocześnie należy zauważyć, że zapotrzebowanie na tę formę pomocy wzrasta.

Problemy, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą psychologiczną i wsparciem:

- małżeńskie
- z nieradzeniem sobie ze stresem i przeciążeniem emocjonalnym
- rodzinne
- w relacjach z nauczycielami
- zdrowotne
- związane z separacją i rozwodem
- nadużywania środków psychoaktywnych
- związane z brakiem poczucia bezpieczeństwa w obecnej sytuacji życiowej
- dotyczące nieumiejętności poruszania się po rynku pracy
- w zakresie braku umiejętności komunikacyjnych, w tym zachowań asertywnych i braku gotowości do wprowadzania zmian w życiu
- finansowe (długi i brak perspektyw na spłacenie kredytów)
- Uzależnienie od alkoholu: męża, konkubenta, zony i uświadomienie sobie swojego współzależnienia
- Przeżycia traumatyczne i radzenie sobie z posttraumą
- Syndrom wykluczenia społecznego
- Myśli suicydalne (samobójcze)
- Agresja u dzieci
- Konflikty sąsiedzkie
- Trudności i niepowodzenia szkolne dzieci
- Osoby wymagające pomocy w związku z wszczęciem procedury Niebieskiej karty
- Zgłaszano potrzebę mediacji rodzinnych (odbyły się 4 spotkania)
- Lęki i problemy egzystencjonalne
- Trudności w rozumieniu własnych problemów życiowych
- Inne wynikające z ubóstwa, nieporadności a także nasilającej się patologii.

Realizowano porady, mediacje, interwencje kryzysowe, wydawano skierowania do specjalistów (psychiatrów, nefrologów, onkologów, neurologów i logopedów). Przekazywano materiały edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne. W szczególnie trudnych przypadkach wymagających dalszej interwencji i pomocy psychologicznej zwrócono uwagę na możliwość korzystania z systematycznej dalszej pomocy i wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Mroczy.

4.4 Punkt Interwencji Kryzysowej

Uchwałą Nr XXXI/265/2012 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28.12.2012 r. w sprawie zmiany Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy powołano Punkt Interwencji Kryzysowej, działający przy MGOPS w Mroczy, w którym przyjmuje psycholog (pierwszy czwartek miesiąca) - łącznie w okresie sprawozdawczym 6 godzin. W ramach działania Punktu Interwencji Kryzysowej przyjęto 6 osób -kobiet (indywidualne zgłoszenia i przez pracowników MGOPS). *W roku 2016 przyjęto 6 osób.*

Problemy, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą psychologiczną i wsparciem:

- rodzinne
- małżeńskie
- zdrowotne
- w relacjach z nauczycielami
- związane z separacją i rozwodem

- z nieradzeniem sobie ze stresem i przeciążeniem emocjonalnym
- dotyczące nieumiejętności poruszania się po rynku pracy
- w zakresie braku umiejętności komunikacyjnych, w tym zachowań asertywnych i braku gotowości do wprowadzania zmian w życiu
- związane z brakiem poczucia bezpieczeństwa w obecnej sytuacji życiowej
- finansowe (długi i brak perspektyw na spłacenie kredytów)
- Myśli suicydalne (samobójcze)
- Przeżycia traumatyczne i radzenie sobie z post trauma
- Zgłaszano potrzebę mediacji rodzinnych (odbyły się dwie)
- Uzależnienie od alkoholu problem nadużywania środków psychoaktywnych
- Lęki i problemy egzystencjonalne
- Konflikty sąsiedzkie
- Trudności w rozumieniu własnych problemów życiowych
- Inne wynikające z ubóstwa, nieporadności a także nasilającej się patologii.

Realizowano porady, mediacje, interwencje kryzysowe, wydawano skierowania do specjalistów (psychiatrów, nefrologów, onkologów i neurologów).

Przekazywano materiały edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne.

W szczególnie trudnych przypadkach wymagających dalszej interwencji i pomocy psychologicznej zwrócono uwagę na możliwość korzystania z dalszej pomocy i wsparcia w tym Punkcie Interwencyjnym.

4.5 Realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień

Przy tut. Ośrodku działa Gminny Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji państwowej i jednostki samorządowe obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu, ale także zmniejszanie i usuwanie szkód związanych z alkoholizmem. Celem Punktu jest udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz ofiarom i sprawcom przemocy.

Celem Punktu jest udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz ofiarom i sprawcom przemocy.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu);
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Działania w ramach profilaktyki uzależnień prowadzone były w MGOPS w Mroczy, ul. Łąkowa 7, w I półroczu 2017 r. przez 2 realizatorów – zgodnie z poniższą tabelą:

Nakielski Ośrodek Terapii Uzależnień KOLIBER		Specjalista d.s. uzależnień	
I. PUNKT KONSULTACYJNY			
1. Ilość godzin	26	1. Ilość godzin	18
2. Ilość spotkań	26	2. Ilość spotkań	18
3. Termin realizacji	Wtorki 8.30 – 9.30 1 x w tyg., 1 godz.	3. Termin realizacji	3 x 1 godz. w miesiącu, po wcześniejszym przedstawieniu harmonogramu spotkań
II. TERAPIA PODTRZYMUJĄCA W PROCESIE ZDROWIENIA DS. PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLOWI			
Nakielski Ośrodek Terapii Uzależnień KOLIBER		Specjalista d.s. uzależnień	
1. Ilość godzin	75	1. Ilość godzin	114
2. Ilość spotkań	50	2. Ilość spotkań	18
3. Termin realizacji	Wtorki 9.30 – 11.00 Czwartki 9.30 – 11.00	3. Termin realizacji	3 x w miesiącu, po wcześniejszym przedstawieniu harmonogramu spotkań
III. POZOSTAŁE DANE			
1. Liczba udzielonych porad/konsultacji indywidualnych dla mieszkańców Gminy Mrocza w Nakielskim Ośrodku Terapii Uzależnień KOLIBER w Nakle n/Not.	95	1. Ilość osób i udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym i w ramach terapii podtrzymującej – ogółem, z tego:	311
2. Liczba spotkań grupowych dla mieszkańców Gminy Mrocza w Nakielskim Ośrodku Terapii Uzależnień KOLIBER w Nakle n/Not.	92	1) dorosły członek rodziny osoby z problemem alkoholowym, 2) współuzależniony, 3) DDA, 4) ofiary przemocy, 5) sprawcy przemocy, 6) narkotyki, 7) osoby uzależnione 8) dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	66 47 19 - 2 1 1 14

4.6 Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest na podstawie art. 33a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego. W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofują swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora.

Zgodnie z art. 55 ww. ustawy dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej „mieszkańcami domu”. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

W okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2017 r. w domach pomocy społecznej przebywały 4 osoby:

- Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku dla osób przewlekle psychicznie chorych – 1 osoba, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca 3 499,07 zł – od 1 lutego 2017 r. (2016 r. – 3.325,12 zł),

- Dom Pomocy Społecznej w Nakle n. Not. dla somatycznie chorych - 2 osoby, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca 3 565,00 zł – od 1 marca 2017 r. (2016 r. – 3.475,51 zł), w tym koszt jednego mieszkańca zwracany jest w całości przez rodzinę do tego zobowiązana, w drodze umowy z Dyrektorem MGOPS

- Dom Pomocy Społecznej w Wilkowiczkach dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 1 osoba, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca 3 202,43 zł od 1 kwietnia 2017 r. (2016 r. – 3 045,58zł).

W 2016 r. w DPS przebywało 7 osób.

Łączny koszt, jaki poniosła Gmina w związku z pobytem tych osób w okresie od dnia 01.01.2017 r. do dnia 30.06.2017 r. wyniósł 37 984,40 zł (2016 r. – 72 122,66 zł).

W 2017 r. koszt ponoszony przez Gminę jest niższy, ponieważ nastąpił spadek liczby osób (z 7 na 4) i kosztów utrzymania mieszkańca z uwagi na fakt, iż mniej osób skorzystało z tego rodzaju pomocy.

4.7 Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Od dnia 1 stycznia 2014 r. Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. (Monitor Polski z 2013 r., poz. 1024 ze zm.) został ustanowiony wieloletni program wspierania finansowego gmin w realizacji zadania dożywiania dzieci i zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, zwany dalej Programem, który realizowany jest w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. z 2016 r. poz. 930 ze zm.).

W ramach Programu udzielam się wsparcia w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc w ramach Programu mogą otrzymać osoby, spełniające kryteria określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Gminy:

- Uchwałą Nr XLIV/381/2014 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 31 stycznia 2014 r. podwyższyła do 150% kryterium dochodowe dla osób niespełniających kryterium określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wskazanych Programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

- Uchwałą Nr X/82/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej § 6 pozostał w brzmieniu: „W przypadku przyznania pomocy w formie rzeczowej lub w formie pieniężnej na zakup posiłku dla osób i rodzin wymienionych w Uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 poz. 1024) przyznanie pomocy odbywa się nieodpłatnie, o ile dochód osób tam wymienionych w znaczeniu art. 8 ust.1 pkt 1i 2 ustawy o pomocy społecznej nie przekracza 150%”.

- Uchwałą Nr XXXII/286/2017 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 24.03.2017 r. w sprawie zmiany zasad zwrotu wydatków ze świadczeń pomocy społecznej dokonano zmiany w Uchwale Nr X/82/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28.08.2015 r. w § 2 dodając ust. 6 w brzmieniu: „6. Posiłki”. Dotychczasowy §6 uchwały otrzymał brzmienie „W przypadku przyznania pomocy w formie posiłku lub w formie pieniężnej na zakup posiłku przyznanie dla osób i rodzi wymienionych w Uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 r. poz. 1024) przyznanie pomocy odbywa się nieodpłatnie , o ile dochód osób tam wymienionych w znaczeniu art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej nie przekracza 150%”.

Realizacja form pomocy w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” odbywała się na podstawie przyznanych decyzji. Decyzje były wystawiane na podstawie złożonych wniosków wraz z wymaganą dokumentacją przez zainteresowane strony, po uprzednim zdiagnozowaniu

środowiska przez pracownika socjalnego i zakwalifikowania do przyznania przedmiotowej pomocy zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej, jak również zgodnie z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. i Uchwałą Nr XLIV/381/2014 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 31 stycznia 2014 r., Uchwałą Nr X/82/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 sierpnia 2015 r. i Uchwałą Nr XXXII/286/2017 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 24 marca 2017 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował przedmiotowe zadanie także na mocy porozumień zawartych ze szkołami, gdzie określane są warunki realizacji pomocy.

Na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zaplanowano w 2017 r. 162 500 zł, z czego:

- dotacja – 97 500 zł
- środki własne – 65 000 zł

Na dzień 30.06.2017 r. zrealizowano zadanie ogółem na kwotę 39 962 zł, z czego:

- posiłki dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz podopiecznych MGOPS – 6 896 świadczeń (*rok 2016 – 14 367*) na kwotę 31 052 zł (*rok 2016 – 64 536 zł*),
- zasiłki celowe na dożywianie – 45 świadczeń, na kwotę 8 910 zł (*rok 2016 – 7 świadczeń na kwotę 927 zł*).

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznano rodzinom, gdzie nie było możliwe udzielenie pomocy w formie posiłku z uwagi na znaczną odległość z miejsca zamieszkania do punktu wydawania posiłku. Trudnością jest zbyt późne uruchomienie dotacji i obniżenie wkładu Gminy z 40% na 20%. Realizacja programu w tej formie zmieniła warunki przyznawania pomocy zawężając ją do ustawy o pomocy społecznej oraz pozwoliła na ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia.

Z powyższych danych wynika, że nastąpił spadek liczby posiłków w szkołach. Jest to spowodowane spadkiem liczby dzieci uczęszczających do szkół, niechęcią podopiecznych do korzystania z tej formy pomocy oraz poprawą sytuacji materialnej rodzin, a co za tym idzie przekroczeniem kryterium dochodowego.

4.8 Zadania własne o charakterze obowiązkowym

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje

z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10) praca socjalna;

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

13) dożywianie dzieci;

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

4.8.1 Tabelaryczne zestawienie z realizacji zadań własnych gminy

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba świadczeń		Wartość świadczeń	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Zasiłki okresowe*1 -bezrobocie -długotrwała choroba -niepełnosprawność	254	212	1 042	932	431 497	384 368
Zasiłki stałe*2	65	49	390	294	188 816	148 158
Schronienie	7	2	871	359	8 927	7 608
Posiłki (uczniowie, podopieczni)5 Schronienie	88	48	14 367	6 896	64 536	31 052
Usługi opiekuńcze	12	12	21 589	2 442	27 545	29 510
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe i w naturze,*3 W tym specjalne,	108 2	37 6	155 2	61 9	8 976 180	5 075 1 290
Zasiłki celowe na dożywianie ogółem	8	34 34	13 7	45 45	1 568 927	8 910 8 910

-w formie pieniężnej - w formie świadczenia rzeczowego – talonów żywnościowych	4 4	0	6	0	641	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0	0	0
Opłacanie składki zdrowotnej	59	45	354	270	16 555	12 885
RAZEM	X	X	X	X	748 420	627 566

***1 – 1. Zasiłek okresowy przysługuje** w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

2. Zasiłek okresowy ustala się:

1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż **634 zł miesięcznie (od 1.10.2015 r.)**;

2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

3. Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między:

1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;

2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

4. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

***2 – 1. Zasiłek stały przysługuje:**

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż **604,00 zł miesięcznie (od 1.10.2015 r.)**;

2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Przy ustalaniu uprawnienia oraz wysokości zasiłku stałego do dochodu nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.

***3 – Zasiłek celowy może być przyznany** w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Zasiłek celowy, o którym mowa może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
- 2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

3. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

4. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

4.9 Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4.10 Zadania zlecone realizowane przez gminę

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

4.11 Tabelaryczne zestawienie z realizacji zadań zleconych

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba świadczeń		Wartość świadczeń	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Kłeska żywiłowa	3	-	3	-	18 000	-
Zasiłek losowy	-	-	-	-	-	-

5. WSPARCIE DLA BEZDOMNYCH

Przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy do dnia 01.11.2016 r. funkcjonował Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych. Osoby, które nie miały stałego miejsca zamieszkania przebywały w nim na mocy przyznanej decyzji. W przypadku wystąpienia potrzeby udzielenia tej formy wsparcia osoby bezdomne, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały była Gmina Mrocza, umieszczone były w placówkach zapewniających schronienie na terenie Polski.

W okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2017 r.: 1 osoba przebywała w Kujawsko-Pomorskim Stowarzyszeniu Pomoc Bliźniemu „JUDYM” w Kołaczkowie, koszt utrzymania wyniósł 4 058 zł oraz 1 osoba – w Stowarzyszeniu Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot” w Poznaniu – koszt utrzymania: 3 550 zł. Obie osoby nie posiadały dochodu.

6. PUNKT KONSULTACYJNO - INTERWENCYJNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Celem Punktu jest: działalność edukacyjna, promocyjna, profilaktyczna, diagnostyczna a także informacyjna w zakresie przemocy, np.: o sposobach zawiadamiania organów ścigania, instytucjach wsparcia społecznego o istniejącym problemie przemocy oraz informowanie ofiar przemocy o ich prawach i sankcjach dla sprawców, wskazywanie ośrodków udzielających schronienia ofiarom; udzielanie informacji na temat adresów instytucji, organizacji, stowarzyszeń, fundacji wspierających ofiary przemocy, współpraca ze szkołami, instytucjami wsparcia społecznego w zakresie objętym specyfiką działań punktu.

Dostęp do Punktu jest powszechny i bezpłatny. W każdy wtorek w godz. od 15.00 do 18.00 odbywały się dyżury kuratorów.

W ramach tego Punktu w I półroczu 2017 r. 2 kuratorów zawodowych Sądu Rejonowego w Nakle n/Not. II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Nakle n/Not. pełniło dyżury w budynku przy ul. Łąkowej 7 w Mroczy, korzystając z lokalu udostępnionego przez tut. Ośrodek. Łącznie odbyły się 24 dyżury, każdy w wymiarze 3 godzin zegarowych, co dało ogółem 72 godziny dyżurowe. Przyjęto łącznie 177 osób.

Ze zgłaszającymi się osobami:

- przeprowadzono rozmowy w zakresie wsparcia emocjonalnego,
- przeprowadzono rozmowy informacyjne dotyczące sposobu reagowania na przejawy agresji, przemocy ze strony członków rodziny, praw osób poszkodowanych przestępstwem z art. 207 kk,
- redagowano pozwy o rozwód, separację, wnioski w zakresie innych czynności prawnych (zmiana orzeczonej kary ograniczenia wolności na zastępczą karę grzywny i jej rozłożenie na raty),
- redagowano odwołania na pisma urzędowe, procesowe,
 - udzielano informacji z zakresu wybranych zagadnień z Kodeksu Karnego, Kodeksu Karnego Wykonawczego, Kodeksu Rodzinnego i Cywilnego, postępowania przed sądem, sposobu wnioskowania o zwolnienie z kosztów składania wniosków, o powołanie pełnomocnika,
- redagowano wzory wniosków doniesień o popełnieniu lub podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk,
- na terenie Sądu Rejonowego w Nakle odbyły się dyżury kuratorów zawodowych w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Poszkodowanym Przestępstwem.

Pod Patronatem Pełnomocnika ds. Profilaktyki Uzależnień UMiG Mrocza rozpisano konkurs plastyczny dla dzieci szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Mrocza pod hasłem: „Bezpieczny internet i telefon. Stop cyberprzemocy”.

7. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku i w związku § 1 ust. 2 pkt 1 Uchwały Rady Miejskiej w Mroczy Nr V/26/2011 z dnia 28 stycznia w sprawie trybu oraz sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, a także szczegółowych warunków jego funkcjonowania dnia 30 sierpnia 2011 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Mrocza odbyło się pierwsze spotkanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza Nr 0050.110.2011 z dnia 27 lipca 2011 r. Zespół mieści się przy ul. Łąkowej 7 w Mroczy, a MGOPS w Mroczy zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania w zakresie integrowania i koordynowania działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Mrocza, a w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu - przeciwdziałanie temu zjawisku (grupy robocze),
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2017 r. wpłynęło 28 niebieskich kart (**2016 r.– 15**):

- 23 z interwencji policji (2016 r. - 14)
- 3 z interwencji pracownika socjalnego (2016 r. - 1)
- 0 z interwencji służby zdrowia (2016 r. - 0).
- 2 z oświaty (2016 r. - 0)

Powołano 15 grup roboczych, które odbyły 59 spotkań (2016 r. – 15 grup, 40 spotkań). W okresie sprawozdawczym zamknięto 10 niebieskich kart (2016 r. - 7), które zostały założone w

2016 r., i 8 - założonych w 2017 r. W przypadku zamkniętych Niebieskich Kart pracownik socjalny nadal prowadzi wizyty monitorujące rodziny.

W grupach roboczych pracują członkowie zespołu i osoby powołane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, tj. dzielnicowi, pracownicy socjalni, kuratorzy, pedagodzy oraz asystenci rodziny.

Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, natomiast grupy robocze według potrzeb, po otrzymaniu Niebieskiej Karty w ciągu trzech dni powoływana jest grupa robocza do pracy z ofiarą jak i z osoba stosującą przemoc.

W I półroczu 2017 r. odbyły się 2 spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań w grupach roboczych na bieżąco podawane są informacje o możliwości skorzystania z fachowej pomocy, jaką świadczą fachowcy w Nakielskim Ośrodku Terapii Uzależnień „KOLIBER”, w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Mroczy, w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Nakle nad Notecią i u psychoterapeuty przy MGOPS w Mroczy, jak również osoby wobec których stosowana jest przemoc kierowane są do psychologa przyjmującego przy MGOPS w Mroczy.

W I półroczu 2017 r. 9 osób pracujących na rzecz przemocy w rodzinie uczestniczyło w szkoleniach organizowanych przez Komendę Powiatową Policji w Nakle nad Notecią, 3 policjantów, 2 pracowników socjalnych, 1 asystent rodziny, przewodnicząca ZI oraz przedstawiciel Przychodni Awicenna i strażnik Straży Gminnej.

8. PIECZA ZASTĘPCZA

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy posiada informacje, że w okresie od stycznia do czerwca 2017 r. na terenie gminy Mrocza funkcjonowało łącznie 10 rodzin zastępczych i 1 pogotowie rodzinne.

W rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo wychowawczych z terenu naszej gminy umieszczonych było 15 dzieci. Ponadto dzieci z gminy Mrocza umieszczone są w rodzinach zastępczych, Placówkach Opiekuńczo Wychowawczych i Rodzinnych Domach Dziecka poza gminą Mrocza. Dzieci trafiają do rodzin zastępczych i pogotowia ze względu na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodziców jak również ze względu na interwencję Policji i alkoholizm rodziców.

Na 15 dzieci umieszczonych w powyższych placówkach i rodzinach zastępczych gmina ponosi koszty opieki i wychowania. W roku I półroczu 2017 r. wydano na ten cel 32 678,45 zł. W przypadku 7 dzieci odpłatność wynosi 10%, w przypadku 4 dzieci odpłatność - 30%, w przypadku 4 dzieci odpłatność 50% kosztów utrzymania w pieczy zastępczej.

9. ASYSTENT RODZINY

Ośrodek zatrudnia w ramach umowy o pracę na czas określony 2 asystentów rodziny, którzy realizowali zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 697). Ustawa powstała dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości, zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności; dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci; w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Ponadto ustawa określa:

- zasady i formy wspierania rodziny przezwyciężającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
- zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W I półroczu 2017 r. wsparciem asystentów rodziny objęto 20 rodzin (2016 r. – 22), w tym 3 zostały zobowiązane do pracy z asystentem przez Sąd (2016 r. – 5). Z 2 rodzinami zakończono współpracę (2016 r. – 2).

W celu przeciwdziałania trudnościom związanym z opieką i wychowaniem dzieci, a także ze sprawami życia codziennego, zasadna jest dalsza praca z rodzinami. Rodziny uzyskujące

dotychczasowe wsparcie stopniowo, a zarazem skutecznie podnoszą poziom swoich umiejętności wychowawczych, zawodowych oraz życiowych. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego tak jak w latach poprzednich również w pierwszym półroczu 2017r asystenci pomagali rodzinom w rozwiązywaniu codziennych spraw socjalno-bytowych, towarzyszyli członkom rodziny w urzędach, ośrodkach zdrowia i innych instytucjach, modelując i trenując umiejętności społeczne służące realizacji różnych spraw. Udzielali informacji oraz poszerzali świadomość w zakresie przysługujących klientom praw. Podstawą działania asystentów rodziny jest plan pracy z rodziną, opracowywany i realizowany we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Opracowany przez asystenta plan pracy z rodziną określa zakres działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, zawiera terminy realizacji zaplanowanych działań oraz przewidywane efekty. Ponadto asystenci rodzin prowadzą karty pracy asystenta rodziny dokumentujące każde spotkanie asystenta z rodziną i opis działań przeprowadzonych z rodziną. Aby praca z rodziną przynosiła efekty stosowane są wielokierunkowe formy pomocy.

10. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna jest obecnie profesją, która polega na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy, jakości życia.

Istnieje wiele definicji pracy socjalnej, ale najczęściej przyjmuje się ją w sposób następujący:

Praca socjalna definiowana przez Helenę Radlińską określana jest mianem wydobywania i pomnażania sił ludzkich, na ich usprawnianiu i organizacji wspólnego działania dla dobra ludzi.

Kompleksową i bardzo szeroką definicję pracy socjalnej określa Komitet Rady Europejskiej: Praca socjalna jest specyficzną działalnością zawodową, mającą na celu lepszą adaptację wzajemną osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, w jakim żyją oraz rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności jednostek na drodze odwoływania się do potencjalnych możliwości poszczególnych osób, do powiązań międzyprofesjonalnych, a także sił i środków społecznych (B. Szatur-Jaworska, „Teoretyczne podstawy pracy socjalnej”).

Międzynarodowe Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej wypracowało ogólną międzynarodową definicję określającą, że praca socjalna wspiera zmiany społeczne, rozwiązywanie problemów w stosunkach międzyludzkich oraz wydobywanie z ludzi sił i wolności, aby mogli osiągnąć dobrobyt. Używając teorii zachowań ludzkich i systemów społecznych praca socjalna oddziałuje tam, gdzie ludzie wchodzą w interakcje ze środowiskiem. Fundamentem pracy socjalnej są zasady praw człowieka i sprawiedliwości społecznej (D. Wolska-Prylińska, „Projekt sojalny w kształceniu i działaniu społecznym”).

Środowisko zawodowe oddziela profesjonalną pracę socjalną, jako działalność nakierowaną na pomaganie innym, pracę z drugim człowiekiem, skupienie się na rozwiązywaniu problemów jednostki, rodziny lub grupy społecznej od zjawiska błędnie w społeczeństwie utożsamianym z pracą socjalną – wypłacaniem zasiłków i świadczeń z pomocy społecznej (M. Granosik, „Profesjonalny wymiar pracy socjalnej”).

Klasyczne metody pracy socjalnej możemy sklasyfikować:

- pracę socjalną z jednostką (metoda indywidualnego przypadku)
- pracę socjalną z grupą/rodziną
- pracę socjalną ze środowiskiem lokalnym.

W praktyce pracownicy socjalni zajmują się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się łagodzić nierówności, które niekorzystnie oddziałują na sytuację materialną ludzi i społeczeństwa. Dlatego praktyka pracy socjalnej obejmuje

profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup, organizacji i społeczności, aby wzmocnić lub przywrócić ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne.

Praca socjalna to działalność o charakterze pomocowym. Podstawowym jej celem jest niesienie wsparcia ludziom znajdującym się w trudnych sytuacjach, nie tylko związanych z problemami finansowymi, ale także życiowymi, psychicznymi, czy emocjonalnymi. Praca socjalna może przybierać różne formy, od pomocy krótkotrwałej, czy nawet jednorazowej, po długofalowe działania. Jako najważniejsze formy pracy socjalnej wymienia się (za T. Kamińskim):

- **ratownictwo** – rozumiane jako działalność doraźna, która jest szybką reakcją w celu przezwyciężenia kryzysowej sytuacji – przykładem ratownictwa jest zapewnienie schronienia bezdomnym, czy powodzianom,
- **opieka** – obejmuje te sytuacje, w których ludzie nie są w stanie sami sobie poradzić – z tą formą pracy socjalnej można spotkać się w ośrodkach dla osób przewlekle chorych czy domach małego dziecka,
- **pomoc** – działania wspierające prawidłowy rozwój osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – przykładem takiej działalności są kluby seniora, poradnie, świetlice,
- **kompensacja** – polega na wyrównywaniu braków, które utrudniają prawidłowy rozwój i funkcjonowanie.

Niezwykle ważne jest też zachowanie zasad pracy socjalnej, takich jak:

- **Akceptacja klienta** – przyjmowanie klienta takim, jakim jest, z jego słabościami i silnymi stronami, akceptowanie nieatrakcyjnych cech, czy destrukcyjnych aspektów zachowania i praca na pozytywach, na cechach stanowiących siłę klienta.
- **Uznanie indywidualności** – każdy z nas jest inny, każdy ma inne doświadczenia życiowe, kłopoty, każdy ma swoją historię z uwagi na którą jest taki, a nie inny. Pracownik socjalny nie powinien traktować klienta jako przypadek, lecz jako indywidualność, która ma swoje prawa i potrzeby.
- **Celowe wyrażanie swoich uczuć i odczuć** – zachęcanie do dzielenia się treścią uczuć i uczuciami w sposób celowy podczas procesu pomagania; służy to oczyszczeniu, zmniejszeniu napięcia, co w przyszłości może sprawić, że jaśniej, klarowniej będą spoglądać na swój problem.
- **Postawa nie oceniająca** – opiera się na założeniu poszanowania godności i wartości człowieka.
- **Obiektywizm** – aby być obiektywnym nie należy oceniać, czyli diagnozujemy sytuację klienta bez osobistych uprzedzeń i bez oceniania.
- **Kontrolowanie zaangażowania emocjonalnego** – unikanie dwóch skrajnych postaw: od braku zainteresowania klientem, do nadmiernego identyfikowania się z klientem i jego problemem, ponieważ jedna i druga postawa jest negatywna.
- **Empatia** – ważne jest by pracownik socjalny był empatyczny, to znaczy potrafił współodczuwać z klientem, wczuć się w położenie drugiej osoby.
- **Samostanowienie** – pracownik powinien podczas pracy z klientem zbudować takie relacje, w których klient może dokonywać wyborów, nie należy narzucać rozwiązań klientom, bez manipulowania, czy nadmiernego kontrolowania.
- **Poufność** – klient musi mieć pewność, a pracownik przestrzegać tego, by nie ujawniać tajemnic rodziny, treści prowadzonych rozmów, ani rozpowszechniać opinii lekarzy, psychologów czy innych specjalistów na ich temat.

- **Umożliwianie** – rozpoczyna się od uznania silnych stron klienta (praca na pozytywach), rozpoznaniu jego potencjału tak, by poprawić jego kompetencje społeczne. (za B. DuBois i K.K. Miley).

Przestrzegając tych zasad sprawiamy, że dokonuje się proces upodmiotowienia klienta/rodziny w przeciwieństwie do uprzedmiotowienia, w wyniku którego osoba traci poczucie kontroli nad własnym życiem, tym samym może zostać wykluczona ze społeczeństwa.

W pracy socjalnej najważniejsza jest pomoc do samopomocy. Oznacza to wsparcie osoby lub rodziny w jej trudnej sytuacji życiowej, przy jednoczesnym nie wyręczaniu jej w rozwiązywaniu problemu. Powołując się na Kazimierę Wódcę – udzielanie takich form wsparcia, które potrafią pobudzić własną aktywność osoby, czy rodziny, które nie uzależniają od instytucji pomocy, natomiast sprzyjają samodzielnym poszukiwaniom rozwiązań trudnych sytuacji życiowych. Poza podejściem podmiotowym w pracy z rodziną ważne jest też podejście systemowe, czyli włączanie wszystkich członków rodziny do rozwiązywania problemów.

W ramach pracy socjalnej został przygotowany informator (w marcu br.), w którym zostały przedstawione ważne informacje dotyczące tut. Ośrodka, m.in. terminy wypłacania świadczeń, harmonogram konsultacji psychologa w ramach Poradnictwa Specjalistycznego, Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Punktu Konsultacyjno – Interwencyjnego ds. Przemocy w Rodzinie. W informatorze zostały podane dane adresowe tut. Ośrodka wraz z numerem telefonu, jak również kontakt telefoniczny do pracowników socjalnych. Ponadto dla osób korzystających z pomocy społecznej zostało przeprowadzone spotkanie, na którym poruszono temat „Jak wykorzystać swój potencjał?”

W I półroczu 2017 r. 5 pracowników socjalnych realizowało pracę socjalną w 245 rodzinach (49 rodziny na 1 pracownika) przy liczbie osób w rodzinie – 728 (145,6 osób na 1 pracownika). Spisano 51 kontraktów socjalnych a także przeprowadzono 46 wywiadów alimentacyjnych na rzecz osób ubiegających się o pomoc.

W I półroczu 2016 r. pomocą w formie pracy socjalnej objęto 287 rodzin (57,4 rodziny na 1 pracownika) przy liczbie osób w rodzinie – 830 (166 osób na 1 pracownika) oraz spisano 75 kontraktów socjalnych a także przeprowadzono 52 wywiady alimentacyjne na rzecz osób ubiegających się o pomoc.

11. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Plan wydatków na rok 2016 zakładał **150 000 zł**: przeciwdziałanie alkoholizmowi – 148 000 zł, zwalczanie narkomanii – 2 000 zł (2016 r.: przeciwdziałanie alkoholizmowi – 135 738, zwalczanie narkomanii – 1 400).

Plan został wykonany w wys. 59 788,53 zł, tj. 39,86% (2016 r. 59 456,65, tj. 46,17%).

Szczegółowe sprawozdanie w przedmiotowym zakresie sporządza Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień.

12. PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

Od końca 2014 r. w Polsce realizowany jest Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ). Program współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Główny cel Programu to udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Funkcję Instytucji Zarządzającej Programem (IZ) pełni Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Instytucji Pośredniczącej (IP) – Agencja Rynku Rolnego (ARR), która jest odpowiedzialna m.in. za podpisywanie umów z dostawcami żywności oraz organizacjami partnerskimi, których zadaniem jest dystrybucja produktów żywnościowych na poziomie regionalnym i lokalnym.

Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej jest uwarunkowane znajdowaniem się w trudnej sytuacji życiowej (sytuacje takie wymienia art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz spełnianiem kryterium dochodowego, które zostało określone na poziomie do 150% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, tj. w przypadku osoby samotnej: 1 028 zł netto,

- w przypadku rodziny: 1 268 zł netto.

Skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej wydają Ośrodki Pomocy Społecznej.

Od lipca 2015 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy współpracuje z **Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy** w ramach współpracy w zakresie nieodpłatnej dystrybucji gotowych artykułów spożywczych w ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD) realizowanego w Podprogramie 2016.**

Podprogram 2016 rozpoczął się w sierpniu 2016 r. i trwał do czerwca 2017 r. Od sierpnia 2016 r. organizacje zobowiązane były prowadzić tzw. działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących. Poza pomocą żywnościową będą one uczestniczyć w różnego rodzaju zajęciach aktywizujących – warsztatach, m.in. z zakresu właściwego zarządzania domowym budżetem czy optymalnego wykorzystania otrzymywanej żywności, aby zapobiec jej marnotrawieniu.

Program realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy poprzez pracowników socjalnych, asystentów rodziny i wolontariuszy.

W okresie sprawozdawczym, tj. od stycznia do czerwca 2016 r. otrzymano i rozdysponowano następujące artykuły żywnościowe:

- makaron jajeczny – 1,2755 t
- ryż biały – 1,597 t
- herbatniki – 1,7688 t
- mleko UHT – 4,5 t
- ser podpuszczkowy dojrzewający – 3,12 t
- groszek z marchewką – 1,3112 t
- fasola biała – 0,8276 t
- koncentrat pomidorowy- 0,82616 t
- powidła śliwkowe – 0,8943 t
- gulasz wieprzowy – 2,51345 t
- filet z makreli – 0,8868 t
- szynka drobiowa – 0,6789 t
- szynka wieprzowa – 0,3888 t
- cukier biały – 5,014 t
- olej rzepakowy – 3,933 t

Razem przyjęto: 29,7488 t o wartości: 139 066,98 zł.

Pozostałe dane :

Ilość dostaw – 4

Ilość osób objętych pomocą : 1 216.

W ramach realizowanego Programu poniesiono koszty transportu w wysokości 3 936 zł.

Rok 2016:

Ilość dostaw – 1

Ilość osób objętych pomocą : 1 138.

W ramach realizowanego Programu poniesiono koszty transportu w wysokości 615 zł.

13. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI, W TYM POZARZĄDOWYMI

13.1 Mroteckie Stowarzyszenie „Klub Abstynenta”

Siedzibą Klubu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy, ul. Łąkowa 7. Celem Klubu jest kształcenie wśród swoich członków i młodzieży dążeń do całkowitego powstrzymania się od picia wszelkich napojów alkoholowych.

Na zewnątrz Stowarzyszenie propaguje trzeźwość oraz zmianę obyczajów z życia rodziny i jednostki napojów alkoholowych, jako stałych składników zwykłych wydarzeń i różnych okoliczności, zagospodarowania wolnego czasu dla członków Klubu, młodzieży i dzieci poprzez działalność wychowawczą i kulturalno- oświatową.

Klub liczy 17 członków oraz ich rodzin tj. ok. 40 osób. Klub Abstynenta jest środowiskiem, które odgrywa ważną rolę pracy nad trzeźwością ich członków tworząc środowisko wzajemnej pomocy i miejsce wsparcia. Spotkania w Klubie umożliwiają kontakt z innymi osobami, które mają podobne problemy. Praca w zespole pozwala lepiej rozumieć siebie, swoje obawy, problemy jak również lepiej poznać swoje ograniczenia i możliwości.

Jest to czas i miejsce do wymiany informacji o sobie z gwarancją otrzymania informacji zwrotnej, sprzyja lepszemu poznaniu się i uczeniu od bardziej doświadczonych kolegów i koleżanek, oraz budowania klimatu wzajemnego zaufania i otwartości. Jest to miejsce gdzie można nauczyć się strategii gospodarowania czasem poprzez terapię, spotkania z terapeutą.

Od 01.01.2017 r. do 30.06.2017 r. podjęto następujące działania:

- 1 Zabawa karnawałowa dla członków Klubu z udziałem zaproszonych gości z ościennych klubów,
2. Wyjazd trzeźwościowy do Częstochowy i Zakopanego.

13.2 Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”

Siedziba Klubu Pacjenta „Przystań Nadziei” do dnia 31.05.2017 r. mieściła się przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy, ul. Łąkowa 7, natomiast od 01.06.2017 r. – ul. Łąkowa 5 Prezesem Fundacji jest dr n. med. Maria Magdalena Linka, wiceprezesem – Renata Maria Kaźmierczak, natomiast sekretarzem - Eugeniusz Mechliński. Jego celem jest pomoc osobom cierpiącym na schizofrenię i inne zaburzenia psychiczne.

Blisko nas, często w bezpośrednim sąsiedztwie, za ścianą, żyją ludzie, którzy przeżywają poważne kryzysy psychiczne. Mimo że osłabienie odporności psychicznej, a nawet załamania zdarzyć się mogą każdemu dorosłemu człowiekowi, to jednak ludzie cierpiący na schorzenia psychiczne, szczególnie na schizofrenię nader często bywają izolowani, wyrzucani poza nawias społeczeństwa.

Aby pomóc osobie chorej psychicznie trzeba być: autentycznym, empatycznym i akceptującym.

Spotkania odbywają się raz w tygodniu (piątek) w godz. Od 14.00 do 18.00. Podczas spotkań odbywają się: konsultacje indywidualne, terapia grupowa, grupa wsparcia, spotkania integracyjne z innymi Klubami, terapia zajęciowa (obsługa komputera, pracownia plastyczna), wspólne wyjścia rekreacyjno-kulturalne (wycieczki, turnusy, grill).

W pierwszej połowie 2017 r. Klub Pacjenta "Przystań Nadziei" w Mroczy podjął szereg działań na rzecz beneficjentów - osób chorych na schizofrenię i inne zaburzenia psychiczne oraz członków ich rodzin:

-spotkania raz w tygodniu dla wszystkich członków Klubu Pacjenta i członków ich rodzin,

-terapię indywidualną dla osób chorych,

-grupa wsparcia rodzin pacjentów (spotkania raz w tygodniu),

-darmowe porady dla osób potrzebujących wsparcia psychicznego z terenu powiatu nakielskiego,

Koszty utrzymania pomieszczeń będących w nieodpłatnym użyczeniu, w I półroczu 2017 r. wyniosły 503 61 zł. Na koszt ten składają się takie elementy składowe jak: zużycie wody, ścieki, zużycie energii elektrycznej.

13.3 Spółdzielnia socjalna „Wspólnota”

Od 7.02.2011 r. przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy ma swoją siedzibę Spółdzielnia Socjalna „Wspólnota”. Prezesem Spółdzielni jest Pani Hanna Beyer. Biuro czynne jest codziennie, w dni robocze, w godz. od 7.00 do 10.00.

Spółdzielnia oferuje:

- usługi opiekuńcze obejmujące: osoby starsze, chore, niepełnosprawne, dzieci;

- pomoc w robieniu zakupów,

- pomoc w pracach domowych: sprzątanie mieszkań, mycie okien,

- usługi sprzątające,

- usługi porządkowania terenów zielonych: przekopanie gleby, przegrabienie, sianie, usuwanie chwastów, obsypywanie korą powierzchni, koszenie trawników, strzyżenie żywopłotów, przecinkę drzew i krzewów, pocięcie drewna na kawałki wsadowe,

- usługi porządkowania po budowach,

- sprzątanie obiektów sportowych,

Pomoc może być świadczona 7 dni w tygodniu (również w soboty i niedziele).

Koszty utrzymania pomieszczeń będących w nieodpłatnym użyczeniu, w I półroczu 2017 r. wyniosły 234,41 zł. Na koszt ten składają się takie elementy składowe jak: zużycie wody, ścieki, zużycie energii elektrycznej.

13.4 Stowarzyszenie Izyda – Placówka wsparcia dziennego

Stowarzyszenie Izyda zostało zarejestrowane w KRS 27.08.2016 r. Celem Stowarzyszenia jest inicjowanie, wspieranie i pomoc w przedsięwzięciach edukacyjno-kulturalnych dzieci i młodzieży, a także wspieranie dzieci i młodzieży oraz rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, integracja środowiska lokalnego, inicjowanie działań kulturalnych w środowisku lokalnym organizowanie działań mających na celu pomoc dla rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo. Działalność nieodpłatna pożytku publicznego jest realizowana przede wszystkim poprzez: prowadzenie działalności profilaktycznej wobec występujących zagrożeń patologią społeczną, udzielanie pomocy rodzicom i wychowawcom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych, szerzenie oświaty zdrowotnej, kształtowanie osobowości młodych ludzi, prowadzenie działalności edukacyjnej, opiekuńczej, wychowawczej. Wspieranie i upowszechnianie inicjatyw i działań kulturalnych, rozwijanie twórczości i kreatywności dzieci i młodzieży. Wspieranie wszelkich form pomocy i inicjatyw zmierzających do przeciwdziałania przemocy wobec dzieci i młodzieży. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży, organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, organizacja

pomocy w nauce dla dzieci i młodzieży, prowadzenie wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem rodzin, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Dnia 03.02.2017 roku została odpisana umowa pomiędzy Stowarzyszeniem IZYDA a Gminą Mrocza na wykonanie zadania publicznego, zgodnie z przepisami umowy z dnia 24.04.2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie pod tytułem: „Wspieranie rodziny i pieczy zastępczej na terenie Gminy Mrocza poprzez prowadzenie Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Mrocza”. Zajęcia odbywają się w pomieszczeniach MGOKiR w Mroczy przy ul. Sportowej, które wynajmowane przez Stowarzyszenie IZYDA. Do Świetlicy uczęszczało przeciętnie 10 osób dziennie, którymi opiekował się 1 wychowawca (maksymalna liczba dzieci – 15). Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 13:00 – 17:00. Stowarzyszenie IZYDA organizowało zabawy integracyjne dla dzieci i młodzieży ze świetlicy oraz ich rodzin celem pokazania różnych form spędzania czasu wolnego w rodzinach.

Prowadzono zajęcia:

- edukacyjne, tj. odrabianie lekcji, zajęcia reedukacyjne,
- zajęcia rozwijające twórcze zainteresowania: plastyczne, muzyczne, taneczne,
- zajęcia grupowe i inne rozwijające zainteresowania, talent, inspirujące do samorozwoju (gry i - zabawy grupowe, rozwijające umiejętności współpracy w grupie, w tym umiejętności rozwiązywania problemów wynikających z przebywania w grupie rówieśniczej),
- zajęcia sportowe.

W 2016 r. Stowarzyszenie IZYDA mogło prowadzić zajęcia w świetlicy tylko i wyłącznie dzięki dotacji z Urzędu Miasta i Gminy Mrocza oraz pracy wolontariackiej członków Stowarzyszenia IZYDA.

Stowarzyszenie Izyda od początku swojej działalności współpracuje z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Pracownicy socjalni pracując w środowisku pomagają w rekrutacji dzieci i młodzieży z trudnych środowisk, które mogłyby uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w świetlicy. Przekazują informacje rodzicom, a Stowarzyszenie zajmuje się rekrutacją i formalnościami związanymi z uczestnictwem dzieci w zajęciach.

14. DODATKOWE ZADANIA ZLECONE

14.1 Świadczenia rodzinne

Realizowane są zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1518 ze zm.).

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny oraz 7 dodatków do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.
- świadczenie rodzicielskie.

14.1.1. Zasiłek rodzinny - zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. 2015 r. poz. 1238 ze zm.) od dnia 1 listopada 2015

roku wynosi **674,00 zł** na osobę w rodzinie lub **764,00 zł** na osobę w rodzinie, w której jest dziecko niepełnosprawne,

Kwoty zasiłku rodzinnego i dodatków wynoszą:

- **95,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- **135,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

14.1.2. Dodatki

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowywania dziecka wynosi **193,00 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00zł** na wszystkie dzieci,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wynosi **950,00 zł** miesięcznie na trzecie i następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi: **90,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, **110,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wynosi:
 - **113,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej, lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
 - **69,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.
- 100,00 zł- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

14.1.3. „Złotówka za złotówkę”

Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. poz. 995 o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych wprowadziła od **1 stycznia 2016 r.** możliwość otrzymania świadczeń rodzinnych w przypadku przekroczenia dochodu. Rodziny, które przekroczyły próg dochodowy nie straciły prawa do świadczeń rodzinnych. Dzięki wprowadzeniu zasady „złotówka za złotówkę” ich świadczenia były stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Gdy rodzina przekroczy próg dochodowy (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem traci prawo do świadczeń rodzinnych. Dzięki wprowadzonej zmianie po przekroczeniu progu świadczenia były stopniowo obniżane wraz ze wzrostu dochodu. Za każde przekroczenie progu o złotówkę kwota świadczeń przysługujących rodzinie była pomniejszona o złotówkę. W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie była niższa niż 20 zł świadczenie te nie przysługiwały.

14.1.4 Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **153,00 zł** miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

14.1.5 Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 682.) ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma ww. osób (tj. opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 697), lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wysokość świadczenia wynosiła **1 300,00 zł**, natomiast od 1 stycznia 2017 r. - 1 406,00 zł.

14.1.6 Specjalny zasiłek opiekuńczy

Świadczenie obowiązuje od 01.01.2013 r. na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca **zmiany odnośnie świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548)**.

Specjalny zasiłek opiekuńczy jest świadczeniem, przeznaczonym dla osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zmianami) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym zobowiązanymi do alimentacji są: krewni w linii prostej (dziecko – rodzic – dziadkowie), rodzeństwo, małżonkowie oraz byli małżonkowie, strony stosunku przysposobienia, powinowaci (jeden z małżonków względem dziecka drugiego małżonka, pasierb, pasierbica, ojczym, macocha) oraz ojciec nie będący mężem matki dziecka w stosunku do tej matki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **764,00 zł**. Wysokość świadczenia wynosi **520,00 zł**.

14.1.7 Zasiłek dla opiekuna

W Dzienniku Ustaw z dnia 30 kwietnia 2014 r. poz. 567, opublikowana została ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548) jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasiłek dla opiekuna, w kwocie **520 zł**, przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe warunki przyznania zasiłku dla opiekuna, to nieposiadanie przez opiekuna prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego w okresie na który ubiega się o zasiłek dla opiekuna, a także brak prawa innej osoby do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego na osobę wymagająca opieki (art. 2 ust. 5 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów).

Ponadto, od rolników, małżonków rolników lub domowników rolników ubiegających się o przyznanie zasiłku dla opiekuna, którym opieka nad niepełnosprawnym członkiem rodziny uniemożliwia prowadzenie gospodarstwa rolnego/wykonywanie w nim pracy, wymagane było także złożenie odpowiedniego oświadczenia o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (art. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów), złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie był obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

14.1.8 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka

przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, **jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł**. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu może wystawić lekarz lub położna. Warunek udokumentowania pozostawania matki dziecka pod opieką medyczną nie dotyczy osób będących prawnymi albo faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko. Wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r.

w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234). Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje w wysokości **1000 zł** na jedno dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. W przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego wniosek składa się w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18-go roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Rada Gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka. Szczegółowe zasady udzielania zapomogi określa uchwała Rady Gminy. W związku z urodzeniem się jednego dziecka może być przyznana tylko jedna zapomoga. Wypłaty zapomóg finansowane są ze środków własnych gminy. Gmina Mroczka nie przystąpiła do realizacji w tym zakresie.

14.1.9 Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie w wys. 1 000 zł miesięcznie, dla rodziców, którym nie przysługują urlopy w związku z urodzeniem się dziecka; jak np. osoby bezrobotne, studenci, uczniowie, osoby pracujące na podstawie umów cywilno-prawnych, niezależnie od dochodu rodziny.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł

miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego(jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom).

Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

- 1) w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- 2) jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

14.1.10 Tabela - Liczba złożonych wniosków

Wyszczególnienie	2016	2017
Zasiłek rodzinny z dodatkami	111	47
Zasiłek pielęgnacyjny	31	31
Świadczenie pielęgnacyjne	14	4
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	40	36
Wniosek o zmianę świadczenia w związku ze zmianą sytuacji życiowej	27	18
Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	9
Zasiłek dla opiekuna*	0	0
Świadczenie rodzicielskie	41	17
RAZEM	268	162

* - zasiłek dla opiekuna został wprowadzony w roku 2014 **wyłącznie** dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Z powyższej tabeli wynika, że w 2017 r. nastąpił spadek liczby wniosków: na zasiłek rodzinny z dodatkami, o zmianę sytuacji życiowej.

14.1.11 Tabela - Liczba wydanych decyzji

Wyszczególnienie	2016	2017
Zasiłek rodzinny z dodatkami	97	54
Zasiłek pielęgnacyjny	29	32
Świadczenie pielęgnacyjne	14	5
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	39	36
Inne (zmiana, uchylene)	53	16
Specjalny zasiłek opiekuńczy	6	8
Zasiłek dla opiekuna	0	0
Świadczenie rodzicielskie	39	17
RAZEM	277	168

14.1.12 Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania

<i>Wyszczególnienie</i>		<i>Liczba rodzin</i>		<i>Liczba świadczeń</i>		<i>Kwota świadczeń</i>	
		<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>
Świadczenia rodzinne i opiekuńcze, w tym:		680	659	10 645	10 578	1 833 670	1 879 956
W tym:	<i>zasilek rodzinny, w tym zł/zł</i>	X		5 669 116	5 585 261	629 423 7 041,91	653 532 20 464,73
	<i>dotatki do zasiłków rodzinnych, w tym zł/zł</i>	X		2 771 108	2 793 325	295 895 3 428,76	282 175 11 373,70
	<i>Zasilek pielęgnacyjny</i>	X		1 520	1 502	232 222	229 500
	<i>Świadc. pielęgnacyjne</i>	X		293	288	377 453	404 080
	<i>Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (niezależnie od dochodu)</i>	X		40	39	40 000	39 000
	<i>Specjalny zasiłek opiekuńczy</i>	X		59	75	29 535	38 296
	<i>Zasilek dla opiekuna</i>	18	14	109	93	56 680	48 360
	<i>Świadczenie rodzicielskie</i>	-	x	184	203	172 462	185 013

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna tut. ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

14.1.13 Tabela - ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>		<i>Kwota świadczeń</i>	
	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>
Skł. na ubezp. emeryt-rentowe	479	374	131 226	110 818
Skł. na ubezp. zdrowotne	147	130	13 638	12 330

Ponadto osoby, które pobrały nienależnie świadczenia rodzinne, są obowiązane do ich zwrotu. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych. Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organ właściwy, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny. Egzekucję nienależnie pobranych

świadczeń prowadzi się na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. dokonuje potrąceń z bieżąco wypłacanych świadczeń oraz zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 599 ze zm.). Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych. W sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych Ośrodek rozkłada należności na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

14.1.14. Tabela – zestawienie należności

Stan należności na dzień 30.06		Kwota odzyskanych świadczeń		Kwota świadczeń przekazana do budżetu państwa	
2016	2017	2016	2017	2016	2017
10 130	8 224	10 331	2 104	10 331	1 798

14.1.15 Tabela - Informacje statyczne

L.p.	Wyszczególnienie	2016	2017
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	680	659
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym	481	458
2.1	Na 1 dziecko	194	181
2.2	Na 2 dzieci	176	170
2.3	Na 3 dzieci	78	82
2.4	Na 4 i więcej dzieci	33	25

14.2 Świadczenia wychowawcze - Rodzina 500 Plus

Od 1 kwietnia 2016 r. MGOPS w Mroczy realizuje zadanie zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 17 lutego 2016r.- (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 195 ze zm.).

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego podstawowych potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze, przysługuje obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej oraz innym osobom, którym na podstawie przepisów wspólnotowych oraz umów międzynarodowych przyznane zostały analogiczne do posiadanych przez obywateli prawa w zakresie świadczeń społecznych. Jednocześnie ustawa warunkuje prawo do świadczenia wychowawczego od zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym świadczenie to ma przysługiwać, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Prawo do świadczenia wychowawczego zostało ustalone na okres **od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 30 września 2017r.**

Świadczenie wychowawcze - w wysokości 500,00 zł miesięcznie - na drugie i kolejne dziecko w rodzinie, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia, przysługuje : matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka bez względu na wysokość dochodu.

Świadczenie wychowawcze przysługuje także na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **800,00 zł**. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 200,00 zł**.

Wysokość świadczenia wychowawczego nie jest wliczana do dochodu stanowiącego podstawę do otrzymywania innych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

14.2.1 Tabela 1- Liczba złożonych wniosków

Wyszczególnienie	2016	2017
Świadczenie wychowawcze	821	70
W tym:		
W formie papierowej	764	68
W wersji elektronicznej	57	2

14.2.2 Tabela - Liczba wydanych decyzji

Wyszczególnienie	2016	2017
Decyzje przyznające	744	63
Decyzje odmowne	x	4
Pozostałe (uchylenia, zmiana, wstrzymanie)	x	21
Razem	764	88

14.2.3 Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania

Liczba rodzin		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń	
2016	2017	2016	2017	2016	2017
708	765	3 509	7 647	1 789 235,20	3 808 254,60

Z powyższych danych wynika, liczba i wysokość świadczeń w roku 2017 jest znacznie wyższa. Wynika to z faktu, iż świadczenia były wypłacane sukcesywnie od stycznia 2017 do czerwca 2017, natomiast w roku 2016 program Rodzina 500 plus został wprowadzony od kwietnia.

14.2.4. Tabela – zestawienie należności

Stan należności na dzień 30.06.2017 r.	Kwota odzyskanych świadczeń	Kwota świadczeń przekazanych do budżetu państwa
0,00	0,00	0,00

W 2017 r. na obsługę programu świadczeń wychowawczych przysługiwało 1,5% otrzymanej dotacji.

14.3 Fundusz alimentacyjny

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są od dnia 01.10.2008 r. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – tj. Dz. U. 2017 , poz. 489 ze zm.).

Warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego: świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności — bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725 zł**.

14.3.1 Tabela - Liczba złożonych wniosków

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków	
	2016	2017
Wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego	10	4

14.3.2 Tabela- Liczba wydanych decyzji

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji	
	2016	2017
Liczba decyzji ogółem,	32	21
w tym:		
- decyzje przyznające świadczenie	10	6
- decyzje odmowne	0	1
- decyzje o zwrocie przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	-	-
- decyzje o uchyleniu się dłużników alimentacyjnych od zobowiązań alimentacyjnych	7	-
- inne decyzje (zmiana, uchylenia, pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, umorzenie postępowania, żądanie zwrotu, wygaśnięcie należności lub nienależnie pobrane świadczenia)	15	14

14.3.3 Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba		Kwota świadczeń	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Świadczenia z funduszu	78	75	725	749	291 499	300 090

14.3.4 Tabelaryczne zestawienie należności dłużników

Stan należności na dzień 30.06.2017		Kwota zwrócona przez dłużników	
2016	2017	2016	2017
3 647 422,30	4 177 125,60	20 245,41	38 672,30

14.3.5 Tabelaryczne zestawienie działań w postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych

Poniższe tabele przedstawiają postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – tj. Dz. U. 2017 , poz. 489.).

Wyszczególnienie	Liczba	
	2016	2017
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy	8	7
Poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	18	15
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209§1 Kodeksu karnego	0	0
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0	0

Koszty utrzymania i obsługi świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowią 3% dotacji przeznaczonej na te zadania.

Do realizacji zadań wynikających z powyższych ustaw (ŚR, ŚW, FA) zatrudnionych było 6 osób (stan na 30.06.2017 r.).

14.4 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Mrocza.

Świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym realizowane są zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. –(t.j. Dz. U. z 2016, poz. 1943), Uchwałą Nr XXXVIII/68/09 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Mrocza (t.j. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 2013 r. poz. 2445).

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne;
- 2) zasiłek szkolny.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi **514,00zł** – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2015 poz. 1058).

Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 ze zm.) i nie może przekraczać miesięcznie 200% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Za zdarzenie losowe będące przesłanką udzielenia zasiłku szkolnego uznaje się w szczególności: pożar lub inną klęskę żywiołową, kradzież, śmierć osoby najbliższej, długotrwałą przewlekłą chorobę. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy, na którą gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa:

- 1) na stypendia szkolne przeznaczają się 95% kwoty dotacji,
- 2) na zasiłki szkolne przeznaczają się 5% kwoty dotacji.

W uzasadnionych przypadkach dotacja przeznaczona na zasiłki szkolne może zostać wykorzystana na stypendia szkolne.

Kwota wydatkowana w I półroczu 2017 r. ze środków własnych gminy na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym to: **33 497,14 zł** (rok 2016 -35 360 zł), natomiast kwota dotacji otrzymanej od Wojewody to: **158 000 zł** (rok 2016 – 156 000 zł), wykorzystanej: **133 988,50 zł** (rok 2016 – 141 435,05 zł).

Wysokość stypendium została obliczona i wypłacona zgodnie z § 6 i § 7 pkt 3 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Mroczka. Wypłata stypendium nastąpiła po udokumentowaniu poniesionych kosztów, natomiast część wnioskodawców nie dostarczyła dokumentów potwierdzających dokonanie zakupów w kwocie przyznanego stypendium, lecz niższej.

14.4.1 Tabela zestawienie wykonania zadania

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów objętych pomocą		Kwota Świadczeń (w zł)	
		2016	2017	2016	2017
1.	Stypendia szkolne	324	268	176 205,05	166 865,64
2.	Zasiłek szkolny	1	1	590,00	620,00
2.	Razem:	325	269	176 795,05	167 485,64

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2017 nastąpił spadek wypłaconej kwoty świadczeń, co głównie spowodowane było faktem, iż pomocą objęto mniejszą ilość uczniów niż w roku 2016.

14.4.2 Tabela - Liczba złożonych wniosków i decyzji

<i>Rodzaj wniosku</i>	<i>Liczba wniosków</i>	
	<i>2016</i>	<i>2017</i>
Stypendia szkolne o charakterze socjalnym	4	1
Zasiłki szkolne	1	1
<i>Rodzaj decyzji</i>	<i>Liczba decyzji</i>	
	<i>2016</i>	<i>2017</i>
Liczba decyzji ogółem,	325	272
w tym:		
decyzje przyznające świadczenie	4	1
decyzje odmowne	0	0
- decyzje zmieniające, uchylające	320	270
- zasiłki szkolne	1	1

14.5 Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe realizowane są zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (t.j. z 2017 r. Dz. U. poz. 220 ze zm.).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. Najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. Innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. Osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

14.5.1 Tabelaryczne zestawienie dodatków mieszkaniowych

L.p.	Wyszczególnienie	2016	2017
1.	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem z tego użytkownikom mieszkań:	89 344	82 777
	- tworzących mieszkaniowy zasób Gminy	39 735	37 231
	- spółdzielcze	2 120	1 872
	- pozostałe	47 489	43 675
2.	Ilość złożonych wniosków	105	67
3.	Ilość wydanych decyzji	105	67
4.	Ilość odwołań do Kolegium Odwoławczego	0	0
5.	Ilość decyzji uchylonych	0	0
6.	Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych	564	505
	W tym:		
	- tworzących mieszkaniowy zasób Gminy	239	213
	- spółdzielcze	7	3
	- pozostałe	318	286

Z powyższych danych wynika, że nastąpił spadek wypłaconych dodatków mieszkaniowych z uwagi na mniejszą ilość złożonych wniosków w stosunku do roku 2016.

14.5.2 Dodatki energetyczne

Dodatek energetyczny realizowany jest od 01.01.2014 r. zgodnie z ustawą o dodatku energetycznym z dnia 10 kwietnia 1997r. – prawo energetyczne (t.j. Dz.U z 2017 r poz. 220 ze zm), Obwieszczenia Ministra Energii z dnia 22 kwietnia 2016 r. sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2016 r do dnia 30 kwietnia 2017 r. (MP z 2016 r poz. 411), Obwieszczenia Ministra Energii z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2017 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r. (MP z 2017 r. poz. 394), ustawą o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001r. (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 180 ze zm.).

Dodatek energetyczny przysługuje:

- zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej , czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy.
- Zgodnie z ustawą odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art.2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U z 2017r poz. 180), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawarta z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zryczałtowany dodatek energetyczny będzie wynosił rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłoszonym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 31 marca każdego roku.

Limit zużycia energii elektrycznej:

900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną;

1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób

1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2017 r. do 30 kwietnia 2018 r. wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego wynosi:

1. dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną - 11,22 zł. miesięcznie

2. dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób - 15,58 zł. miesięcznie

3. dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób - 18,70 zł. miesięcznie

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego wynosi:

1. dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną - 11,29 zł. miesięcznie

2. dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób - 15,68 zł. miesięcznie

3. dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób - 18,81 zł. miesięcznie

14.5.3 Tabelaryczne zestawienie dodatków energetycznych

L.p.	Wyszczególnienie	2016	2017
1.	Kwota wypłaconych dodatków energetycznych	4 927,60	4 409,66
2.	Ilość dodatków energetycznych	313	268
3.	Ilość złożonych wniosków	103	48
4.	Ilość wydanych decyzji	103	48
5.	Ilość decyzji odmownych	3	3
6.	Ilość odwołań	0	0

Z przedstawionych danych wynika, że zmniejszyła się kwota wypłaconych dodatków na skutek mniejszej ilości wniosków.

14.6 Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (wnioski, decyzje)

Wyszczególnienie	Liczba wniosków		Liczba decyzji		Liczba odwołań	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Pomoc społeczna	608	445	916	597	0	0
Świadczenia rodzinne	268	162	277	168	0	1
Fundusz alimentacyjny	10	4	32	21	0	1
Pomoc materialna dla uczniów	5	2	325	272	0	0
Dodatki mieszkaniowe	105	67	105	67	0	0
Dodatki energetyczne	103	48	103	48	0	0
Świadczenie wychowawcze	821	70	744	88	0	1
Razem	1 099	798	1 758	1 261	0	3

14.7 Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy)

Wyszczególnienie	Pomoc społeczna		Świadczenia rodzinne		Fundusz alimentacyjny	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Decyzja SKO pozostawiająca w mocy decyzję organu właściwego	0	0	0	0	0	0
Decyzje SKO zmieniające decyzję organu właściwego	0	0	0	0	0	0
Decyzje SKO uchylające decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia	0	0	0	1	0	1
Wyszczególnienie	Pomoc materialna o charakterze socjalnym		Dodatki mieszkaniowe			
	2016	2017	2016	2017		
Decyzja SKO pozostawiająca w mocy decyzję organu	0	0	0	0		
Decyzje SKO zmieniające decyzję organu właściwego	0	0	0	0		
Decyzje SKO uchylające decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia	0	0	0	0		
Wyszczególnienie	Dodatki energetyczne		Świadczenia wychowawcze			
	2016	2017	2016	2017		
Decyzja SKO pozostawiająca w mocy decyzję organu	0	0	0	1		
Decyzje SKO zmieniające decyzję organu właściwego	0	0	0	0		
Decyzje SKO uchylające decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia	0	0	0	0		

15. KARTA DŹEJ RODZINY

Realizowana jest zgodnie z ustawą o karcie dużej rodziny z dnia 5 grudnia 2015 r. (t.j. z 2016 Dz. U. poz. 785 ze zm.)

Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:
 - a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - b) szkole wyższej – do końca roku akademickiego– w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem, o którym mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4;
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

2. Członkami rodziny wielodzietnej są:

1) rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;

2. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności.

2) małżonek rodzica;

3) dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę przebywającą w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka,

3. Prawo do posiadania Karty nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

4. Prawo do posiadania Karty nie przysługuje rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej.

Karta jest przyznawana:

1) rodzicowi oraz małżonkowi rodzica – na czas nieokreślony;

2) dziecku w wieku do ukończenia 18. roku życia;

3) dziecku powyżej 18. roku życia – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z zaświadczeniem lub oświadczeniem, o których mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia;

4) dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18. roku życia – na okres ważności orzeczenia;

5) dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;

6) osobie przebywającej w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka,

o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z oświadczeniem, o którym mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.

Koszt realizacji ustawy przez gminę za obsługę zadań gminy związanych z przyznaniem Karty w 2016 r. wynosił **13,40 zł** za jedną rodzinę wielodzietną w gminie. W przypadku gdy po przyznaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością przyznania kolejnej Karty lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty, koszt realizacji ustawy przez gminę wynosi **2,68 zł** za przyznanie Karty. Koszt realizacji ustawy przez gminę za wydanie duplikatu Karty wynosi **1,34 zł**.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy od 16 czerwca 2014 r. realizuje zadanie dot. wydawania kart dużej rodziny na mocy Upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza dla Dyrektora i 2 pracowników MGOPS w Mroczy.

15.1 Dane statystyczne dot. realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny

Wyszczególnienie	2016	2017
Dotacja	293,04	93,80
Wykorzystana dotacja na dzień 31.12	93,80	61,64
Liczba rodzin, które złożyły wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny	10	7
Wniosek o dodanie członka rodziny	0	2
Liczba wydanych kart	36	23

16. WSPARCIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

1. Dnia 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2016 poz. 1860), którą realizuje MGOPS w Mroczy na podstawie stosownych upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza.

Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

2. Jednorazowe świadczenie w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Osoby ubiegające się o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu składają wniosek, do którego załączają następujące dokumenty:

1) zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii;

2) zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną* potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu - wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. poz. 1234).

* Wymóg dostarczenia zaświadczenia lekarskiego/zaświadczenia wystawionego przez położną nie dotyczy osób będących opiekunami prawnymi lub opiekunami faktycznymi dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu można składać od 1 stycznia 2017 roku.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Przyznanie jednorazowego świadczenia następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Jednorazowe świadczenie przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Jednorazowe świadczenie przysługuje świadczeniobiorcom oraz osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1973 ze zm.).

Jednorazowe świadczenie przysługuje w wysokości 4000 zł bez względu na dochód rodziny.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje jeżeli:

- Osoba wnioskująca nie jest świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 ze zm.),
- na dziecko, na które osoba wnioskuje o jednorazowe świadczenie, było pobierane w tej lub innej instytucji jednorazowe świadczenie,
- dziecko, na które osoba wnioskuje o jednorazowe świadczenie, zostało umieszczone w pieczy zastępczej lub w domu pomocy społecznej zapewniającym nieodpłatne pełne utrzymanie,
- członkowi rodziny przysługuje na dziecko jednorazowe świadczenie lub świadczenie o charakterze podobnym do jednorazowego świadczenia za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

- wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia został złożony po terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

- kobieta nie pozostawała pod opieką medyczną od 10 tygodnia ciąży.

3. Istotną rolę we wspieraniu rodzin oczekujących narodzin dzieci ze stwierdzonym w życiu płodowym prawdopodobieństwem dysfunkcji rozwojowych oraz rodzin już wychowujących dzieci

z takimi obciążeniami rozwojowymi pełni asystent rodziny.

Asystent rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 roku poz. 575, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o wspieraniu rodziny, realizowanej od 1 stycznia 2012 roku, prowadzi działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016 roku poz.1860), zwanej dalej ustawą „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

Na mocy tej ustawy asystent obejmuje wsparciem nie tylko, jak dotąd, rodziny z dziećmi, ale również małżonków oczekujących dziecka i rodziców dziecka w fazie prenatalnej. Ma to być oddziaływanie wspierające o charakterze profilaktycznym, skierowane do osób nie tylko mających dzieci, ale również bezdzietnych, przygotowujących się do wyzwań rodzicielstwa, zwłaszcza związanego z ciężką chorobą potomka – zanim urodzi się dziecko lub w zakresie interwencji kryzysowej – w czasie ciąży, po jego śmierci lub po porodzie.

Ustawa „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny (art. 1).

Wsparcie to ma być realizowane przez zapewnienie (art. 4):

–kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,

–odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych,

–jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,

–odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,

–dostępu do usług koordynacyjnych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,

–możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego; oraz 3 kolejnych realizowanych m.in. przez asystenta rodziny:

–dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę oraz kobiety w ciąży,

–dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę,

–innych świadczeń, w tym w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Rodzina jest uprawniona w sytuacjach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 („kobieta w okresie ciąży, porodu i porodu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych”) i ust. 2 pkt 2-4 („dziecko, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą

jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”) do poradnictwa w zakresie:

–przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,

–wsparcia psychologicznego,

–pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;

–dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej (art. 8 ust. 1. ustawy „Za życiem”).

Koordynacją ww. poradnictwa zajmuje się asystent rodziny. Polega ona na

opracowywaniu wspólnie z osobami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz występowaniu

przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyłączeniem świadczeniodawców, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

Odbiorcy usług asystenta rodziny

Do 31 grudnia 2016 roku, realizując zadania na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny wspierał rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (art. 11, art. 15 wymienionej ustawy). Przepisy ustawy „Za życiem” poszerzają zakres odbiorców usług asystenta o kobiety i rodziny, w których zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia takich trudności w związku ze specjalnymi potrzebami w zakresie opieki, pielęgnacji lub wychowania. Jest to więc działanie mieszczące się w zakresie profilaktyki I-rzędowej.

Odbiorcami działań asystenta rodziny od stycznia 2017 roku są:

1. kobiety w okresie ciąży i porodu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, posiadające dokument potwierdzający ciążę i ich rodziny (art. 4 ust. 1, pkt 3, art. 4 ust. 3 i art. 8 ust. 2 ustawy „Za życiem”). Zgodnie z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16. 02.2017 roku do tej grupy zaliczono:

–każdą kobietę w ciąży i jej rodzinę (pomoc w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę),

–rodziny, w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko, oznacza to ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu,

–kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu,

–kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych,

–kobiety, które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka z powodu: poronienia, urodzenia dziecka martwego, urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami,

2. rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (art. 4 ust. 2 pkt 2-4, i 8 ust. 2 ustawy „Za życiem”), wydane przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii,

3. rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (standardowe zadania asystenta rodziny realizowane w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny),

4. rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o lekkim, umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz dzieckiem i młodzieżą posiadającą odpowiednio opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których oświaty (Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” – Dz.U. z 2016 roku poz. 1260).

Dziecko z zaburzeniami w rozwoju posiada specjalne potrzeby w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania. Dlatego też uznano, że kobiety w ciąży powikłanej i rodzice dzieci przewlekłe chorych,

i nie w pełni sprawnych, potrzebują szczególnego wsparcia w przygotowaniu się do tak trudnego rodzicielstwa lub specjalnego wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Celem oddziaływań asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej (art. 8 ust. 1. ustawy „Za życiem”). Ponadto działania koordynujące wobec rodziny oczekującej dziecka, które może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu (zob. Informator „Uprawnienia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16. 02.2017 roku⁴).

Do zadań asystenta należy:

–wsparcie i towarzyszenie emocjonalne,

–zapoznanie (przekazanie informacji i szczegółowe omówienie) kobiety w ciąży i/lub rodziny z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16.02.2017 roku⁵, dotyczącym możliwości wsparcia,

–opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia,

–koordynacja poradnictwa i wsparcia dla kobiet i/lub rodziny (art. 8. ust. 1-3),

–występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia (art. 8 ust. 3 pkt. 2 ustawy „Za życiem”).

Asystent rodziny realizuje wsparcie przy konsultacji zespołu specjalistów (nazwanego zespołem

multiprofesjonalnym).

Zadania asystenta rodziny wynikające z realizacji ustawy „Za życiem” zostały wpisane do ustawy o wspieraniu rodziny (art. 15 ust. 13a), jako głównej ustawy wyznaczającej rolę, zakres działań

i organizację pracy asystentów. Do dominujących działań, jak do tej pory, należy więc wsparcie instrumentalne, informacyjne i emocjonalne, a w przypadku problemów opiekuńczo-wychowawczych

– pedagogizacja